„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 354 Vineri 30 Decembrie 1938
12 Pagini P I I I I

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Accidentele pe căile ferate

Tragicul accident de cale ferată de pe linia Reni-Bolgrad, ca și celelalte accidente ce s'au înregistrat zilele trecute, pe alte linii, au fost provocate de condițiile excepțional de grele, ce le-a creat circulației trenurilor ruperea legăturilor telefonice și telegrafice dintre stațiuni, în urma viscolului puternic ce a bântuit în țară și de lipsa de prevedere și de atențiune a unor funcționari ai c. f., care n'au luat măsurile de siguranță prevăzute în regulamente și în instrucțiile date de organele superioare, cu privire la circulația trenurilor.

Cum din nefericire, cu toate progresele ce s'au făcut în materie de transporturi pe căile ferate, accidentele nu pot fi înlăturate, administrațiile căilor ferate au fost și sunt preocupate în primul rând de problema siguranței circulației trenurilor. De aceea, dacă cercetăm datele statistice ale diferitelor administrațiuni de căi ferate, privitoare la numărul accidentelor înregistrate, în ultimele decenii, în raport cu intensitatea circulației trenurilor de toate categoriile, cu lungimea rețelelor exploatate și cu numărul călătorilor, constatăm o simțitoare reducere a accidentelor.

S'a putut ajunge la asemenea rezultate, fie prin consolidarea liniilor, îmbunătățirea materialului rulant, introducerea unor sisteme moderne de semnalizare și de frânare a trenurilor, fie prin selecțiunea și disciplinarea personalului căilor ferate.

Nu s'ar fi putut spori viteza trenurilor, dacă n'ar fi sporit și garanțiile privitoare la siguranța circulației lor.

ȘOSEAUA KISSELEF — Foto GH. IONESCU

Ce-ar trebui?

de I. VION

Din cele văzute, din cele auzite și mai ales din cele citite, cronicarul, care pune o fărâmă de suflet în scrisul său, s'a emoționat, s'a înduioșat, s'a revoltat, de mii de ori în fața tragicei situații a sănătății și traiului celor umili, celor mulți, a puzderiei celor ce sufăr și mor în uitare și în mizerie.

Dar, dacă nu pentru toată lumea strigătele izolate au avut ecou, dacă nu toți au dat crezare cuvintelor ce exprimau în chip patetic anumite constatări personale, nimeni nu poate rămâne nezguduit în fața alarmei oficiale pe care o dă însuși ministrul sănătății, d. general dr. Marinescu:

„Nu știm noi oare că țara noastră este una din cele mai bogate, pentru ca să nu ne putem explica pentru ce populația din munți nu are ce mânca?

„Cine nu știe că la țară copilul până la un an este stropit cu câteva picături de țuică și stă amețit și adormit până la întoarcerea mamei dela muncile câmpului?

„Știe lumea că copiii cei mai mulți sunt la locuitorii din munți și că stau 150 inși înghesuiți în două camere de școală, iar când se îmbolnăvesc de boale contagioase pe regiuni, nu există aproape nicio posibilitate de izolare?

„Că 90 la sută din fântânile satelor au apă ce nu se poate bea?

„Că jumătate din locuințele sătenilor au ferestre fixe, prin care abea pătrunde lumina zilei, în care copiii până la un an, când părinții sunt la muncă, stau adormiți în copae în tovărășia vițelului nou născut sau a cloștei cu pui?

„Că din 172 orașe, 150 nu sunt alimentate cu apă, că sunt cartiere orășenești „spelunci ale morții?"

„Că regiuni întregi sunt bântuite de febră tifoidă?

„Că aproape nu este locuitor pe malurile Dunării, Prutului, Nistrului și Mării Negre și a câtorva din afluenții lor, care să nu sufere de friguri? că suferința e așa de mare încât sunt sate întregi în care atunci când sună clopotul de vecernie toți locuitorii zac?

„Că sifilisul progresează și a atins cifre nebănuite, ajungând în anumite părți ale țării la cifre amenințătoare?

„Că una din boalele care mai fac progrese uimitoare

(Continuare in pagina 2-a)

PARTIDUL COMUNIST CEHOSLOVAC A FOST DISOLVAT

Praga, 27 (Rador).— Guvernul a decretat disolvarea partidului comunist ceho-slovac din Boemia, Moravia și Silezia, pentru activitatea sa, care amenință ordinea publică.

Disolvarea, pronunțată în virtutea unui decret-lege din 23 Decembrie, intră în vigoare pe ziua de 28 Decembrie.

*

Praga, 27 (Rador). — Se anunță oficial că odată cu dizolvarea partidului comunist, sunt confiscate și toate bunurile aparținând acestui partid.

SCRISORI DIN PARIS

O VIZITĂ LA ASPRETTO

de RENE SAIVE

Ajaccio, Decembrie

Să vorbim serios.

Italienii „revendică" Tunisul și Corsica. Foarte bine. Acum însă trebue să vie să le ia.

Să fie oare atât de ușor?

Italienii sunt cei din urmă cari cred aceasta și au, în adevăr, dreptate. Nu vom vorbi azi de sistemul defensiv tunisian, pe care l-a elogiat presa britanică. Ne vom mulțumi doar să stăruim asupra unui punct esențial al organizării aero-maritime din Corsica: baza-model din Aspretto.

*

Când se vorbește de Corsica, trebue să cunoaștem următoarele cifre:

Ajaccio-Etang de Berre: 340 km.

Ajaccio-Biserte: 520 km.

Ajaccio-Roma: 300 km.

E deajuns să citim aceste cifre ca să înțelegem că insula Corsica a devenit în mod firesc paznicul care veghează zi și noapte asupra securității mediteraniene din Franța. In fie care zi, câteva escadrile zboară deasupra Mediteranei și pentru aceste patrule aeriene a fost construită în golful Ajaccio, baza Aspretto.

Iată-ne în fața postului de gardă din Aspretto. E un post asemenea tuturor posturilor de gardă, dar înveselit de beretele cu pampoane roșii ale marinarilor noștri. Apoi, vedem însăși baza: o succesiune de mari pavilioane albe, cu linii sobre, și în fund două mari hangare pe malul mării.

Primul pavilion este rezervat statului major. Un pavilion luminos, aerisit, cu camere simple dar spațioase, cu săli de bae și dușuri. Din salon se vede frumoasa priveliște a golfului din Ajaccio.

(Continuare in pag. 2-a)

Ravagiile inundațiilor din Grecia

Atena, 27 (Rador). — **Ziarele dau amănunte asupra inundațiilor înregistrate în diferite regiuni din Macedonia, Thracia și Thesalia și asupra pagubelor cauzate de aceste inundații, în special în Peloponez.**

Ziarele arată în acelaș timp că autoritățile și-au făcut pe deplin datoria, trimițând grabnic ajutoare.

——xX⊙●⊙Xx——

Ciocnire de vase in canalul Kiel

Hamburg, 27 (Rador). — **In canalul Kiel un vapor german „Christian Russ" s'a ciocnit cu vaporul polonez „Warszawa".**

Vaporul german a fost grav avariat și a luat foc, fiind distrus complet de incendiu.

Echipagiul a putut fi salvat numai cu mare greutate.

CRĂCIUN LATIN

de I. LUGOSIANU

Anul 1938 rămâne până la sfârșit credincios turburei lui tradiții. Diplomația italiană se grăbește să înlăture umbra de prietenie, pe care o mai puteau încă evoca acordurile franco-italiene din Ianuarie 1935, peste care de trei ani se așternea praful uitării în arhivele Palatului Chigi.

Presa și agențiile internaționale ne aduc vestea, care nu e de altfel neașteptată pentru cunoscătorii politicii italiene, că de curând Contele Ciano a comunicat d-lui François Poncet, ambasadorul Franței la Roma, că guvernul italian nu mai consideră valabile acordurile franco-italiene din 1935. Această comunicare diplomatică a fost confirmată de altfel și în scris guvernului francez.

Motivele oficiale ale acestei denunțări unilaterale sunt pe deoparte faptul că între cele două țări n'a intervenit schimbul de ratificări a acordurilor și în al doilea rând împrejurarea că, după părerea guvernului italian, ele nu mai corespund situației actuale.

Actul guvernului fascist înseamnă că, deslegat de obligațiile juridice neintrate în vigoare ale susnumitelor acorduri, el consideră terenul liber pentru a pune oficial chestiunea revendicărilor italiene față de Franța. Din piața publică aceste revendicări trec astfel pe planul diplomatic, într'un moment când apropierea vizitei d-lui Chamberlain la Roma putea face pe optimiști să creadă într'o destindere a raporturilor franco-italiene.

O sumară recapitulare a conținutului protocoalelor Mussolini-Laval din 7 Ianuarie 1935 ne va permite să ne dăm seama de adâncimea golului care se produce din nou în legăturile dintre Roma și Paris.

Înțelegerea franco-italiană din 1935 avea două aspecte: unul european, celălalt mediteran și african.

In ce privește Europa, Franța și Italia, preocupate de necesitatea menținerii independenței austriace, se obligau, printr'un proces-verbal, care avea valoarea unui acord, să încheie un pact de neimixtiune în Austria, la care trebuiau să adere ulterior toți vecinii Austriei — afară de Elveția și, în afară de țările imediat vecine, Polonia și România. In așteptarea încheierii acestei convenții formale, Italia și Franța se obligau printr'o convenție specială, la care trebuiau să adere și Statele enumerate mai sus, să se consulte între ele, în vederea măsurilor de luat, în cazul când integritatea și independența Austriei ar fi fost amenințate. In acest scop, au fost prevăzute, și au și avut loc, contacte între Statele majoare ale celor două țări.

După 1935, această înțelegere a fost progresiv depășită de evenimente. Constituirea axei Roma-Berlin în 1936, înfăptuirea Anschlussului în 1938, au lipsit cu totul de obiect această încercare de colaborare europeană a Italiei și a Franței.

Acordurile privitoare la chestiunile coloniale puteau da impresia că vor fi menținute, cu atât mai mult cu cât ele prevedeau și cesiuni teritoriale destul de importante, care au și fost efectuate în folosul Italiei, pe temeiul vechiului tratat de la Londra din 1915, care prevedea că Italia va fi părtașă la împărțirea colonilor africane ale Germaniei. Italia obținea, prin acordul din 1935, în sudul Libiei o masivă rectificare de frontieră, care făcea să treacă în stăpânirea italiană 114.000 km. pătrați de teritorii. O rectificare a frontierei dintre Eritreea italiană și Somalia franceză dădea de asemenea Italiei 1000 de km. pătrați din teritoriul est african al Franței, care recunoștea în același timp suveranitatea italiană asupra insulei franceze Dumeira, punct strategic de o importanță deosebită în Marea Roșie. In fine, Italia obținea o participare la capitalul căii ferate franceze Gibuti-Adis Abbeba. Mai important ca oricare din aceste concesiuni era în fine consimțământul francez la penetrația „pacifică" a Italiei în Abisinia.

In schimb, Franța obținea de la Italia să se desintereseze progresiv de soarta celor circa 100.000 de Italieni din Tunisia, care până la 1965 trebuiau să dobândească toți cetățenia franceză. Aceste dispoziții relative la naturalizarea italienilor erau completate printr'o serie de clauze asemănătoare, relative la școlile italiene și la exercițiul profesiunilor liberale.

Dacă spunem lucrurilor pe nume, Franța făcea deci o serie importantă de concesiuni în prezent spre a dobândi o sută de mii de italieni peste un sfert de secol și — trebue să adăogăm — spre a resta-bili raporturi normale cu Italia.

Prin denunțarea acordurilor din 1935, Italia pune din nou în discuție problema Tunisiei, la care se va adăoga desigur chestiunea liniei ferate Gibuti-Adis Abbeba, eventualitatea unei participări italiene la conducerea Canalului de Suez, poate problema mandatului francez în Siria și în general întreaga situație actuală din bazinul apusean al Mediteranei.

Soluția folosită de guvernul italian, în ce privește acordurile din 1935, nu este desigur dintre cele menite să asigure raporturi normale între două țări și să întărească pacea. In vizita sa la Roma, dacă ea nu va suferi de pe urma hotăririi guvernului fascist, d. Chamberlain va avea să facă față celei mai ingrate dintre stiuații.

Un conflict serios este de azi înainte oficial deschis între cei doi frați adversari, căci solidaritatea latină este de multă vreme mai mult o expresie retorică, de cât o realitate politică. El se va desfășura, desigur, în săptămânile care urmează, pe planul diplomatic și prima lui fază va consista probabil în mediațiunea d-lui Chamberlain, cu prilejul vizitei sale în Italia.

Pretențiile Italiei în Somalia franceză

Intreaga presă franceză își exprimă credința că guvernul italian va formula în curând însemnate compensații în Somalia franceză în schimbul renunțării la pretențiunile ei în Tunis.

Publicăm o hartă a Somaliei franceze, din care se poate vedea regiunea prevăzută în acordul franco-italian din 1935 spre a fi cedată Italiei. Se știe că Italia a denunțat acest acord și că guvernul francez se consideră astfel dezlegat de obligațiile luate.

Tensiunea franco-italiană este foarte serioasă. Consiliul de miniștri francez a hotărît răspunsul pe care Franța l-a trimis la Roma.

Iată câteva date asupra Somaliei franceze.

Zona cedată Italiei prin acordul dela 1935, acord care după cum se știe n'a fost ratificat, are o întindere de 60 km. și o lățime de 20 km. și e cuprinsă între Dadato, Ras Dumeira și Moulheleh pe Marea roșie. Franța ocupă încă și azi acest teritoriu. Dacă teritoriul va fi cedat Italiei, Franța va pierde diferite izvoare de apă cari nu serveau numai nomazilor cari trăesc în această zonă dar și populațiunilor din interiorul ei.

Frontiera occidentală a Somaliei franceze, care a fost fixată la 1897 când s'a încheiat tratatul franco-abisinian este azi contestată de Italia. Această frontieră se întinde dela lacul Abbé, în întregime francez, până la pantele meridionale dela Mussa Ali trecând prin dreptul lacului Hally. Ocupând Etiopia, italienii au pătruns în teritoriul francez la Hally și la Adola lângă lacul Abbé și au făcut chiar adeseaori incursiuni în interiorul Somaliei franceze. In Ianuarie 1938, italienii au ocupat militărește Henlehul și au înființat o serie de posturi militare în interiorul triunghiului Abbé, Hally și Henleh, teritoriu pe care Franța îl consideră ca fiind exclusiv francez ceea ce de altfel a determinat crearea în ultimele luni a numeroase posturi militare franceze. Actualmente deci în toată această parte sud-vestică a Somaliei franceze sunt și posturi militare franceze și italiene.

Regiunea Henleh-ului a cărui proprietate Italia o contestă Franței, este cea mai favorizată de natură din întreaga colonie și ar fi ca Somalia franceză să fie lipsită de partea ei cea mai interesantă dacă pretențiunile Italiei ar fi satisfăcute.

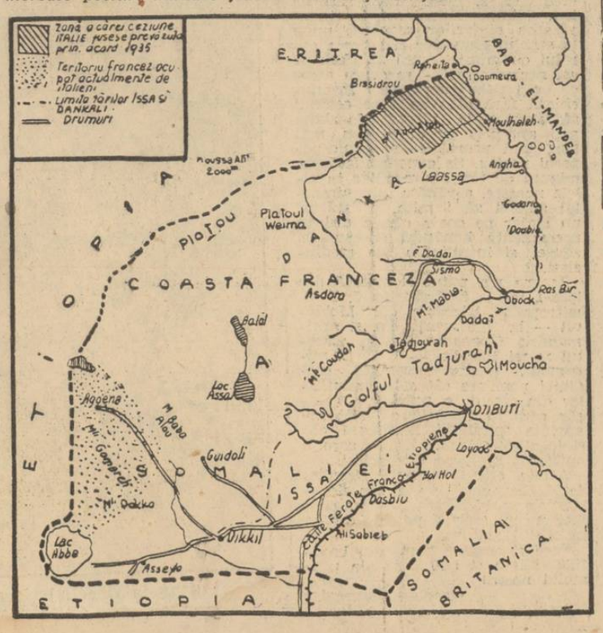

Amurit decanul generalilor francezi

GENERALUL PEDOYA

care a murit zilele trecute în vârstă de 101 ani